

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/2002 vp

Hallituksen esitys terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia rikoksia koskevien rikoslain säännösten uudistamiseksi ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä maaliskuuta 2001 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia rikoksia koskevien rikoslain säännösten uudistamiseksi ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 17/2001 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä — lakialoitteen laiksi rikoslain 44 luvun eräiden säännösten kumoamisesta (LA 138/2000 vp — Sulo Aittoniemi /alk), joka on lähetetty valiokuntaan 15 päivänä marraskuuta 2000 ja — lakialoitteen laiksi rikoslain 34 luvun muuttamisesta (LA 114/2001 vp — Sulo Aittoniemi /alk), joka on lähetetty valiokuntaan 17 päivänä lokakuuta 2001.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Paula Puoskari, oikeusministeriö
- johtaja Timo Haukilahti, opetusministeriö

- neuvotteleva virkamies Raimo Salonen, sosiaali- ja terveysministeriö
- käräjätuomari Seppo Karvonen, Vantaan käräjäoikeus
- valtiosyyttäjä Heli Vesaja, Valtakunnan-syyttäjänvirasto
- rikosylitarkastaja Jari Liukku, keskusrikospoliisi
- tutkintapäällikkö Esko Hirvonen, Tullihallitus
- apulaisjohtaja Tuomo Tuunainen, Terveystieteiden tutkimuskeskus
- asianajaja Matti Nurmela, Suomen Asianajajaliitto
- lääketieteellinen johtaja Timo Seppälä, Suomen Antidopingtoimikunta ADT ry
- yhteyspäällikkö Kerstin Ekman, Suomen Liikunta ja Urheilu ry
- asianajaja Markku Fredman
- professori Heikki Halila
- professori Pekka Koskinen
- professori Raimo Lahti
- professori Ari-Matti Nuutila
- hallintoneuvos Lauri Tarasti.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan, että rikoslain nykyinen 44 luku korvattaisiin uudella, terveyttä ja turval-

lisuutta vaarantavia rikoksia koskevalla luvulla. Tähän liittyen ehdotetaan muutettavaksi 20 muuta lakia. Rikoslain 44 lukuun koottaisiin

rikoslain uudistamiseen liittyvän keskittämisperiaatteen mukaisesti nykyisin erityislainsäädännössä olevat tähän aihepiiriin liittyvät vankeusuhkaiset rangaistussäännökset.

Terveysrikoksena rangaistaisiin kuuteen terveyttä ja turvallisuutta koskevan lainsäädännön alaan kuuluvaan lakiin liittyvien säännösten tai määräysten vastainen tavaroiden tai aineiden käsittely tai kuljettaminen taikka palvelusten suorittaminen. Rangaistavaa olisi vain sellainen toiminta, joka olisi omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle. Luvussa säädetäisiin myös terveydensuojelurikkomuksesta ja luvattomasta terveydenhuollon ammattitoimen harjoittamisesta samoin kuin luvattomasta eläinlääkäriammattin harjoittamisesta. Lääkelain ja eläinten lääkitsemisestä annetun lain säännösten rikkomisesta tuomittaisiin rangaistus lääkerikossäännöksen mukaan.

Dopingrikoksena rangaistaisiin dopingaineiden laitton maahantuonti, valmistaminen ja levitys. Dopingaineen hallussapito olisi rangaistavaa vain silloin, kun hallussapitäjällä on ilmeisesti tarkoitus levittää dopingainetta laittomasti. Lukuun sisältyisi myös oma tunnusmerkistö törkeitä ja lieviä dopingrikoksia varten sekä dopingaineiden määrittelmä.

Geenitekniikkalain säännösten rikkominen rangaistaisiin geenitekniikkarikoksena, jos toiminta on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle. Ydinenergian käyttörikosta koskevalla säännöksellä korvattaisiin ydinenergialaissa vielä olevat rangaistussäännökset. Räjähderikos koskisi räjähdysvaarallisista aineista annetun lain säännösten rikkomista. Lisäksi ehdotetussa luvussa säädetäisiin rangaistus varomattomasta käsittelystä ja vaarallisten aineiden kuljetusrikoksesta, vaaran-

merkintärikkomuksesta ja ihmisille vaarallisen eläimen vartioimatta jättämisestä. Menettämisseuraamuksista ehdotetaan omaa säännöstä, joka olisi tarpeellinen siihen asti, kun rikoslain menettämisseuraamuksia koskeva uudistus tulee voimaan. Lisäksi ehdotetaan, että nykyisin rikoslain 44 luvussa säädetystä liikenteen häirinnästä säädetäisiin liikenne rikosluvussa. Murtovälineen hallussapitoa koskeva rangaistussäännös ehdotetaan lisättäväksi rikoslain 28 lukuun. Törkeästä geenitekniikkalain säännösten rikkomisesta säädetäisiin rangaistus rikoslain 34 luvussa terveyden vaarantamista koskevana rikoksena. Salakuljetuksena rikoslain 46 luvun mukaan rangaistaisiin myös eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain säännösten rikkominen.

Suurin osa esitykseen liittyvien 20 erityislain rangaistussäännöksistä muutettaisiin viittaus-säännöksiksi ehdotettuun rikoslain 44 lukuun. Joissain tilanteissa erityislakiin jäisi myös sakonuhkainen rangaistussäännös sellaisia vähämerkityksellisempiä tekoja varten, joihin ehdotetut 44 luvun säännökset eivät sovellu.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 138/2000 vp ehdotetaan kumottavaksi rikoslain 44 luvun 5, 6, 8, 12—15, 18 ja 19 §.

Lakialoitteessa LA 114/2001 vp ehdotetaan rikoslain 34 luvun yleisvaarallisia rikoksia koskevien 1—6 §:n rangaistusasteikkojen ankaroitamista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Lähtökohdat

Hallituksen esityksessä, joka on osa rikoslain kokonaisuudistusta, ehdotetaan uudistettavaksi

rikoslain 44 luku. Luvun pykälät ovat yhtä lukuun ottamatta joko alkuperäisessä tai 1900-luvun alkuvuosikymmeninä säädettyssä muodossa. Säännösten uudistustarve on ilmeinen, koska säännökset ovat osittain menettäneet merkityk-

sensä yhteiskunnallisen kehityksen myötä tai ne ovat tulleet vanhahtavan kielensä ja käsitteistönä vuoksi vaikeasti ymmärrettäviksi. Valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa siihen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Rikoslain 44 lukuun ehdotetaan keskitettäväksi terveyttä ja turvallisuutta vaarantavien rikosten vankeusuhkaiset rangaistussäännökset. Lakivaliokunta on rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäistä ja toista vaihetta koskeneissa mietinnöissä ilmoittanut suhtautuvansa myönteisesti rikoslain kokonaisuudistuksessa noudatettavaan keskittämisperiaatteeseen. Valiokunta on katsonut, että sitä on noudatettava kokonaisuudistuksessa, ellei se heikennä lainsäädännön selkeyttä ja aiheuta tulkinnanvaraisuutta (LaVM 6/1990 vp). Uudistuksen toisessa vaiheessa valiokunta on katsonut olevansa entistä vakuutuneempi keskittämisperiaatteen käyttökelpoisuudesta, vaikka keskittämisperiaatteeseen liittyy myös eräitä ongelmia. Rangaistussäännösten havaittiin olevan eräiltä osin suhteellisen yleisluonteisia, eikä rangaistavuuden edellytyksiä ole tyhjentävästi sisällytetty rikoslakiin. Keskittämisperiaatteen toteuttaminen siten, että rangaistavuuden edellytykset olisivat kokonaisuudessaan luettavissa rikoslaista, ei ole mahdollista, kuten säännösehdotukset lukuisine lakiviitauksineen osoittavat (LaVM 22/1994 vp).

Tämä toteamus pitää paikkansa myös rikoslain 44 luvun uusien säännösten osalta. Tunnusmerkistöt ovat osittain yleisluonteisia ja niissä on viittaussäännöksiä aineelliseen lainsäädäntöön, josta tunnusmerkistö saa sisältönsä. Keskittämisperiaatteen noudattaminen ei ole kuitenkaan aiheuttanut ongelmia lainsäädännön selkeyden tai rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta.

Dopingrikokset

Hallituksen esityksen keskeisin uudistus on dopingaineita koskevat kriminalisoinnit. Kyse ei ole kuitenkaan varsinaisesta uskriminalisoinnista, koska dopingrikoksina rangaistavaksi ehdotetut teot ovat nykyisin rangaistavia salakulje-

tuksena, laittomaan tuontitavaraan ryhtymisenä tai lääkerikoksena.

Käsitykset dopingaineisiin liittyvän käyttäytymisen säätämisestä rangaistavaksi ovat Suomessa muuttuneet. Lakivaliokunta pyysi 1998 oikeusministeriöltä lausunnon yli sadan kansanedustajan allekirjoittamasta dopingrikoksia koskeneesta lakialoitteesta LA 76/1998 vp. Lausunnossa katsottiin, että tiedot dopingaineiden vaarallisuudesta ovat puutteellisia. Dopingin käyttöä ei pidetty myöskään niin merkittävänä elämänalueena tai yhteiskunnallisena ongelmana, että rikoslakiin pitäisi lisätä dopingaineita koskeva oma luku. Oikeusministeriö piti riittävänä, että myöhemmässä vaiheessa mm. salakuljetusta ja lääkerikoksia koskevia säännöksiä täydennetään ja rangaistusasteikkoja tarkistetaan.

Esityksessä arvioidaan suhteellisen laajasti, onko dopingaineisiin liittyvää käyttäytymistä tarpeen voimassa olevien säännöksiä lisäksi erikseen säätää rangaistavaksi. Valiokunta katsoo, että esityksen perusteluissa esitetyt seikat puoltavat dopingia koskevia omia rangaistussäännöksiä. Myöskään valiokunnan kuulemat asiantuntijat eivät ole kyseenalaistaneet kriminalisointien tarpeellisuutta. Keskustelua on sen sijaan käyty siitä, onko dopingaineiden käyttö syytä kriminalisoida. Valiokunnan mielestä kriminalisoiminen ei ole perusteltua mm. sen vuoksi, ettei oman terveyden vaarantamista ja vahingoittamista ole yleensääkään säädetty rangaistavaksi, dopingaineiden käyttöä ei voi rinnastaa huumausaineiden käyttöön ja koska urheilussa on omat dopingsäännöksensä ja sanktionsa.

Menettämisseuraamukset

Silloin kun käsiteltävänä oleva esitys annettiin eduskunnalle, oli eduskunnassa käsiteltävänä hallituksen esitys HE 80/2000 vp menettämisseuraamuksia koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Esityksen perusteella menettämisseuraamuksia koskevat säädökset on uudistettu laeilla 875—893/2001, jotka ovat tulleet voimaan 1.1.2002.

Menettämisseuraamuksia koskevat yleissäännökset on keskitetty rikoslain 10 lukuun, jolloin aikaisemmat rikoslakiin ja erityislainsäädän-

töön sisältyneet konfiskaatiosäännökset kumottiin siltä osin kuin ne voitiin korvata yleissäännöksillä. Uusien menettämisseuraamusta koskevien säännösten ja käsiteltävänä olevan esityksen yhteensovittamiseksi lakivaliokunta ehdottaa lakiehdotuksiin useita muutoksia.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki rikoslain muuttamisesta

5 luku. Osallisuudesta

3 §. Rikoslain osallisuutta koskevan 5 luvun 3 §:ssä säädetään avunannosta rikokseen. Pykälän 4 momentti sisältää säännöksen, joka rajoittaa avunantovastuuta lievissä rikoksissa. Momentin mukaan avunanto rikoslain 42—44 luvuissa rangaistavaksi säädettyihin ja niihin verrattaviin tekoihin eli ns. politiarikoksiin ei ole rangaistavaa. Politiarikoksina pidetään mainituissa rikoslain luvuissa rangaistavaksi säädettyjen tekojen lisäksi niitä erityislainsäädännössä kriminalisoituja tekoja, joista ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin kuusi kuukautta vankeutta. Avunanto politiarikoksiin on ollut rankaisematonta, koska nämä rikokset ovat luonteeltaan vähäisiä. Säännöksellä ei ole rikoslakirikosten osalta erityisen suurta merkitystä, koska kaikki rikoslain 42 luvun pykälät on kumottu ja 43 luvun säännöksistä ainoastaan 7 § on voimassa.

Esityksessä ei ehdoteta 4 momenttia muutettavaksi tai kumottavaksi, jolloin avunanto uudistettavassa 44 luvussa rangaistavaksi säädettyihin tekoihin ei olisi rangaistavaa. Avunannon rankaisemattomuutta ei voida enää 44 luvussa rangaistavaksi säädettyjen tekojen osalta perustella rikosten vähäisyydellä. Saadun selvityksen mukaan 4 momentin säännöksen huomioinen onkin lainvalmistelussa epähuomiossa unohtunut. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa, että pykälän 4 momentti kumotaan.

28 luku. Varkaudesta, kavalluksesta ja luvattomasta käytöstä

12 a §. *Murtovälineen hallussapito.* Rikoslain 28 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä murtovälineen hallussapidosta. Nykyisin rikoslain 44 luvun 19 §:ssä säädetään rangaistus tiirikän ja avaimen luvattomasta hallussapidosta.

Pykälän perusteluissa (s. 24/I ja II) todetaan rangaistavuuden edellytyksenä olevan oletuksen, että murtovälineellä tunkeudutaan toisen suljettuun tilaan. Tunkeutumisen tarkoituksena tulee olla rikoksen tekeminen. Pelkkä lukan avaaminen ja sisäänmeno paikkaan, joka ei ole kotirauhan piirissä, ei kuitenkaan perusteluiden mukaan sinänsä riitä täyttämään säännöksen vaatimusta. Selvyyden vuoksi valiokunta toteaa, etteivät esityksen perustelut tältä osin pidä paikkaansa. Vuonna 2000 uudistetun rikoslain 24 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään rangaistavaksi julkisrauhan rikkominen, joka voi tapahtua tunkeutumisena esimerkiksi liikehuoneistoon tai tuotantolaitokseen.

44 luku. Terveyttä ja turvallisuutta vaarantavista rikoksista

6 §. *Dopingrikos.* Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädetään rangaistavaksi dopingaineen maahantuonti ja sen yritys. Teko on rangaistava vain, jos kyseessä on laiton toiminta. Koska useat dopingaineet ovat myös lääkkeinä käytettäviä hormoneja, on dopingaineiden laillisessa käsittelyssä useimmiten kyse lääkelain mukaisesta toiminnasta.

Dopingaineen maastavientiä tai sen yritystä ei ehdoteta säädettyväksi rangaistavaksi. Koska dopingaineen maastavientiin voi olla hyväksyttävä peruste, olisi rangaistussäännöksen ulkopuolelle rajattava tällainen maastavienti. Koska lääkelaisissa ei säännellä lääkkeiden maastavientiä, on hyväksyttävästä syystä tapahtuvan maastaviennin rajaaminen rangaistussäännöksen ulkopuolelle rikoslain säännösin vaikeaa ja johdaisi monimutkaiseen säännökseen.

Valiokunnan käsityksen mukaan dopingaineen laittoman maastaviennin ja sen yrityksen säätäminen rangaistavaksi olisi johdonmukais-

ta. Käytännössä rangaistussäännöksiin ei jääne ongelmallista aukkoa, koska merkittävään dopingaineiden maastavientiin voidaan käytännössä puuttua hallussapitoa koskevan 2 momentin perusteella.

Pykälän 2 momentin mukaan dopingrikoksesta tuomitaan myös se, joka pitää hallussaan dopingainetta ilmeisesti tarkoituksenaan levittää sitä laittomasti. Säännöksen sanalla "ilmeisesti" on kaksi merkitystä. Sillä voidaan tarkoittaa samaa kuin sanoilla: selvästi, kiistatta, epäilemättä taikka samaa kuin sanoilla todennäköisesti, luultavasti. Momentin perusteluiden mukaan (s. 41/II) säännöksessä sanaa käytetään jälkimmäisessä merkityksessä: aineen hallussapidon syynä pitää olla todennäköisesti levittämistarcoitus. Valiokunta ehdottaa, että epäselvyyden poistamiseksi momentissa oleva "ilmeisesti" sana korvataan sanalla "todennäköisesti".

16 §. Määritelmä. Pykälässä määritellään rikoslaissa tarkoitetut dopingaineet. Pykälän 1 momentin luettelo on huomattavasti suppeampi kuin urheilussa kiellettyjen lääkeaineiden luettelo. Rikoslain dopingrikoksia koskevien säännösten tarkoituksena on suojata henkilöitä dopingaineiden väärinkäyttöön liittyviltä terveydellisiltä riskeiltä. Tämän vuoksi määritelmäsäännöksessä luetellaan ainoastaan sellaiset aineet, joihin liittyy todettu lääketieteellinen riski.

Valiokunnan kuulemat asiantuntijat ovat esittäneet, että dopingaineiden luetteloon lisättäisiin erytropoietiini, jonka käytön on arvioitu aiheuttavan terveysriskejä. Valiokunta katsoo, ettei rikoslain dopingaineiden luetteloa ole nyt käytettävissä olevien tietojen perusteella syytä ryhtyä täydentämään. On selvää, että luetteloa on pidettävä ajantasalla ja siihen on tarvittaessa lisättävä sellaiset aineet, jotka ovat terveysriskeiltään verrattavissa momentissa mainittuihin aineisiin.

17 §. Menettämisseuraamus. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi eräitä 44 luvun rikoksia koskevista menettämisseuraamuksista. Koska menettämisseuraamuksia koskevat säännökset on

keskitetty rikoslain 10 lukuun, pykälä voidaan tarpeettomana poistaa lakiehdotuksesta.

3. Laki torjunta-ainelain 10 §:n muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan muutettavaksi torjunta-ainelain 10 §:ää. Koska pykälän 4 momentti on kumottu lailla 893/2001, on lakiehdotuksen johtolausetta täydennettävä.

5. Laki kemikaalilain muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. kumottavaksi kemikaalilain 53 §. Koska pykälä on jo kumottu lailla 893/2001, on lain nimikettä ja johtolausetta tarkistettava.

7. Laki elintarvikelain 39 §:n muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. kumottavaksi elintarvikelain 39 §:n 3 momentti ja muutettavaksi pykälän otsikko. Koska momentti on jo kumottu ja pykälän otsikko muutettu lailla 886/2001, on lakiehdotuksen johtolausetta tarkistettava.

8. Laki eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. kumottavaksi eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain 48 § ja sen edellä oleva väliotsikko. Koska pykälä ja sen edellä oleva väliotsikko on jo kumottu lailla 893/2001, on lakiehdotuksen johtolausetta tarkistettava.

12. Laki lääkelain muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. kumottavaksi lääkelain 99 § ja sen edellä oleva väliotsikko. Koska pykälä ja sen edellä oleva väliotsikko on jo kumottu lailla 893/2001, on lain nimikettä ja johtolausetta tarkistettava.

16. Laki ydinenergiain lain muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. muutettavaksi ydinenergiain 73 §:n 1 ja 2 momenttia. Koska 2 momenttia on menettämis-seuraamuksia koskevia säännöksiä uudistettaessa muutettu lailla 880/2001, on lain johtolausetta ja 2 momenttia muutettava. Pykälän perusteluissa (s. 72/II ja 73/I) selostetaan, miten menettämis-seuraamuksia koskevat rikoslain ja ydinenergiain säännökset tulisi sovittaa yhteen. Lailla 880/2001 on menettämis-seuraamuksen tuomitseminen tehty pakolliseksi sekä säännökset arvo- ja osakonfiskaatiosta poistettu, koska niistä säädetään rikoslain 10 luvussa. Säädösehdotuksen ja lain 880/2001 yhteensovittamiseksi valiokunta ehdottaa, että momenttiin tehdään mainituksa laissa siihen säädetty muutokset.

18. Laki räjähdysvaarallisista aineista annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. muutettavaksi räjähdysvaarallisista aineista annetun lain 11 §:ää. Koska pykälän 3 momentti on kumottu lailla 893/2001, on lakiehdotuksen johtolausetta tarkistettava.

Lakialoitteet

Käsitlemiensä lakialoitteiden johdosta lakivaliokunta toteaa seuraavaa:

Valiokunnan muutosehdotukset**1.**

Laki
rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 5 luvun 3 §:n 4 momentti, muutetaan (poist.) 34 luvun 4 § ja 44 luku, sellaisina kuin ne ovat, 34 luvun 4 § laissa 578/1995 ja 44 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, sekä

Lakialoite LA 138/2000 vp. Valiokunta ehdottaa, että rikoslain 44 luku uudistetaan kokonaisuudessaan, jolloin lakialoitteessa kumottavaksi ehdotetut pykälät muutetaan uuden sisältöisiksi. Valiokunnan kannasta seuraa, että lakialoite on hylättävä.

Lakialoite LA 114/2001 vp. Valiokunta ehdottaa, että rikoslain 34 luvun 4 §:n 1 momenttia täydennetään hallituksen esityksessä ehdotetuin tavoin geeniteknikkalakia koskevilla säännöksillä. Tosin lakiehdotuksessa valiokunta ei ehdota rangaistusasteikon ankaroittamista. Valiokunnan kannasta seuraa, että lakialoite on hylättävä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 2., 4., 6., 9.—11., 13.—15., 17. ja 19.—21. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1., 3., 5., 7., 8., 12., 16. ja 18., lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että lakialoitteet LA 138/2000 vp ja LA 114/2001 vp hylätään.

lisätään 23 lukuun, sellaisena kuin se on laissa 545/1999, uusi 11 a §, 28 lukuun, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, uusi 12 a § ja 46 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

23 luku	6 §
Liikenne rikoksista	<i>Dopingrikos</i>
11 a § (Kuten HE)	(1 mom. kuten HE) Dopingrikoksesta tuomitaan myös se, joka pitää hallussaan dopingainetta <i>todennäköisesti</i> taroituksenaan levittää sitä laittomasti.
28 luku	
Varkaudesta, kavalluksesta ja luvattomasta käytöstä	7—16 § (Kuten HE)
12 a § (Kuten HE)	17 § (Poist.)
34 luku	46 luku
Yleisvaarallisista rikoksista	Säännöstelyrikoksista ja salakuljetuksesta
4 § (Kuten HE)	4 § (Kuten HE)
44 luku	Voimaantulosäännös (Kuten HE)
Terveyttä ja turvallisuutta vaarantavista rikoksista	
1—5 § (Kuten HE)	

3.

Laki

torjunta-ainelain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/1969) 10 §, sellaisena kuin se on laeissa 707/1995, (poist.) 660/1999 ja 893/2001, seuraavasti:

10 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

5.

Laki

kemikaalilain 52 ja 52 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
(*poist.*)

muutetaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 52 ja 52 a §, sellaisina kuin ne ovat, 52 § osaksi laeissa 720/1994, 706/1995, 659/1999 ja 1198/1999 sekä 52 a § mainitussa laissa 706/1995, seuraavasti:

52 ja 52 a §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

7.

Laki

elintarvikelain 39 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
(*poist.*)

muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun elintarvikelain (361/1995) 39 §:n (poist.) 1 ja 2 momentti seuraavasti:

39 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

8.

Laki

eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
(*poist.*)

muutetaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1195/1996) 46 § seuraavasti:

46 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

12.

Laki

lääkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lääkelain (395/1987) (poist.) 100 § sekä sen edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin se on laissa 1046/1993 (poist.), sekä

muutetaan 96 ja 98 §, sellaisina kuin ne ovat, 96 § osaksi laissa 416/1995 ja 98 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

96 ja 98 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

16.

Laki

ydinenergialain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä joulukuuta 1987 annetun ydinenergialain (990/1987) 72 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 593/1995,

muutetaan 69 §:n otsikko ja 73 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 73 §:n 1 momentti mainitussa laissa 593/1995 ja 2 momentti laissa 880/2001, sekä

lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 593/1995, uusi 5 momentti seuraavasti:

69 §
(Kuten HE)

73 §

Menettämisseuraamus

(1 mom. kuten HE)

Rikoslain 44 luvun 10 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun ydinenergian luvatonta käyttöä koskevan rikoksen johdosta *on tuomittava valtiolle menetetyksi* vastoin ydinenergialakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä:

- 1) rakennettu tai käytetty ydinlaitos;
- 2) toimintansa aloittanut kaivos tai rikastuslaitos ja sellaisessa kaivoksessa tai laitoksessa

tuotettu uraania tai toriumia sisältävä malmi tai malmirikaste;

3) valmistettu, hallussapidetty, tuotettu, luovutettu, käsitelty, käytetty, varastoitu tai kuljetettu tahi maahan tuotu taikka maasta viety ydinaine tai ydinjäte sekä maahan tuotu taikka maasta viety uraania tai toriumia sisältävä malmi tai malmirikaste; sekä

4) hallussapidetty, valmistettu, koottu, luovutettu, maahan tuotu tai maasta viety aine, laite, laitteisto tai ydinenergia-alan tietoaaineisto (*poist.*)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

18.

Laki

räjähdysvaarallisista aineista annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan räjähdysvaarallisista aineista 19 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain (263/1953) 11 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 11 § osaksi *laeissa* 89/1983 ja 893/2001, seuraavasti:

11 ja 12 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 5 päivänä huhtikuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Henrik Lax /r	Kari Myllyniemi /kesk (osittain)
vpj.	Matti Vähänäkki /sd	Kirsi Ojansuu /vihr
jäs.	Sulo Aittoniemi /alk	Veijo Puhjo /vas
	Leena-Kaisa Harkimo /kok	Tero Rönni /sd (osittain)
	Erkki Kanerva /sd	Mauri Salo /kesk
	Toimi Kankaanniemi /kd	Timo Seppälä /kok
	Annika Lapintie /vas (osittain)	Marja Tiura /kok
	Paula Lehtomäki /kesk	Lasse Virén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Tuovinen.